

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
29 серпня 2024 року № 1106

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАГАЛЬНОЗООЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ
«ТУР'Є-ПОЛЯНСЬКИЙ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Тур'є-Полянський» (далі – Заказник) створено постановою Ради Міністрів Української РСР від 26.12.1985 № 451 «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР».

1.2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбаня, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

1.3. Заказник загальною площею 2163 га, розташований в кварталах 55-75 лісництва «Шипот» філії «Ужгородське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», перебуває у користуванні Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – Землекористувач) та закріплений за філією «Ужгородське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – філія).

1.4. Територія, оголошена Заказником, не вилучається з користування у Землекористувача, який здійснює в його межах свою діяльність згідно з цим Положенням.

1.5. Землекористувач на території Заказника у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним, Лісовим та Водним кодексами України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

1.6. Межі Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж у натурі Заказника його межі визначаються відповідно до Проекту створення Заказника.

1.7. На території Заказника у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.8. Адреса Землекористувача: вул. Шота Руставелі, 9А, м. Київ, 01601.

Адреса філії: вул. Першотравнева, 42, с. Кам'яниця, Ужгородський район, Закарпатська область, 89411.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник створено з метою збереження і відтворення цінних угруповань тваринного світу: оленя, козулі, дикого кабана, зайця-русака; резервату для розселення мисливської фауни та видів тваринного світу, що зустрічаються на території заказника та занесені до Червоної книги України: kota лісового, лелеки чорного.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

збереження і відтворення природного комплексу Заказника з цінними угрупованнями тваринного світу;

- збереження в природному стані лісових масивів як місця проживання, розмноження, зимівлі, концентрації під час міграції фауни;
- збереження біорізноманіття флори та фауни Заказника, в тому числі видів, занесених до Червоної книги України;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні;
- проведення наукових досліджень на території Заказника;
- забезпечення екологічної безпеки;
- поширення екологічних знань тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбачена цим Положенням, і загрожує збереженню Заказника, у тому числі:

- меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму Заказника;
- розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву, гідрологічного та гідрохімічного режимів;
- будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язане з охороною території Заказника;
- знищення та пошкодження форм рельєфу;
- порушення природного стану водойм (випрямлення та поглиблення русла; зміна структури та конфігурації берегової лінії; виїмка ґрунту, зміна рівня води водойми без відповідних, узгоджених у встановленому порядку, проектів, спрямованих на відновлення гідрологічного режиму цих річок);
- порушення встановленого режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг;
- забір води у межах Заказника для потреб промислових та сільськогосподарських підприємств, комунальних потреб, обводнення та зрошення;
- засмічення та забруднення (промислове, побутове) території Заказника та його водних об'єктів;
- рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захарашеності;
- турбування, знищення та відлов диких тварин, що мешкають на території Заказника, пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин (нір, барлогів, гнізд тощо), збирання яєць, пуху та інші види діяльності, що можуть призвести до погіршення умов їх існування;
- несанкціонована заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісових користувань, заготівля живиці;
- знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву (підліску, підросту, залісення, розорювання, залуження ділянок) без відповідних обґрунтувань наукових закладів;

полювання, натаскування мисливських собак та знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї (крім посадових осіб правоохоронних органів під час виконання ними службових обов'язків) та знаряддями добування тварин;

сінокосіння, випас худоби та прогін її через територію Заказника, влаштування пасовищ, таборів (загонів) для худоби та пташників;

збір рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин, їх квітів та плодів;

знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'яної рослинності;

застосування хімічних засобів боротьби зі шкідниками та хворобами рослин, за винятком окремих випадків, коли є загроза існуванню природного комплексу, у встановленому законом порядку;

використання та зберігання на території Заказника пестицидів та агрохімікатів;

інтродукція нових видів рослин і тварин;

діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водних об'єктів (скид у водні об'єкти неочищених стічних вод підприємств та комунальних стічних вод, а також тріски, тирси та інших шкідливих відходів виробництва, миття автотранспортних засобів та тари, у тому числі з-під пестицидів та агрохімікатів, прання із застосуванням хімічних миючих засобів тощо);

в'їзд на територію Заказника, проїзд та зупинка усіх видів механізованого транспорту поза межами доріг загального користування, крім службового транспорту Землекористувача, державних природоохоронних та інспекційних служб, пожежних машин, під час виконання ними своїх службових обов'язків;

організація таборів, місць відпочинку, стоянок автотранспорту та човнових стоянок, розведення вогнищ;

використання земельних ділянок території Заказника не за цільовим призначенням;

надання у господарське використання окремих земельних і водних ділянок;

надання земельних ділянок під забудову;

випалювання сухої рослинності та її решток;

розорювання земель, за винятком заходів щодо обмеження і розповсюдження пожеж;

у період розмноження диких тварин, з 01 квітня до 15 червня, проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

пошкодження, заготівля та знищення всіх видів водної та болотної рослинності, за винятком біологічної меліорації, що здійснюються в установленому порядку;

інші види діяльності, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської природоохоронної, естетичної та рекреаційної цінності природного комплексу, що охороняється.

3.2. З дотриманням пункту 3.1. Положення, на території Заказника в установленому порядку дозволяється:

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

використання території Заказника в природоохоронних, естетичних, освітньо-виховних, науково-дослідних, рекреаційних та оздоровчих цілях;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів по запобіганню змінам природних комплексів Заказника внаслідок негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

виконання робіт з ремонту та утримання існуючих доріг лісгосподарського та протипожежного призначення;

проведення робіт із відтворення водних живих ресурсів та заходів, пов'язаних із біологічною меліорацією;

любительське рибальство на спеціально відведених ділянках відповідно до вимог Правил любительського рибальства, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700 зареєстрованим у Мін'юсті 16.11.2022 за № 1412/38748;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, обмеженої господарської діяльності, що не суперечить вимогам пункту 3.1 цього Положення.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих Закарпатською обласною державною адміністрацією у межах лімітів, затверджених Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

3.4. Витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони Заказника здійснюються за рахунок Землекористувача.

3.5. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється Землекористувачем.

3.6. На Землекористувача у межах Заказника оформлюється охоронне зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Заказник, Землекористувача або його назви, Землекористувач зобов'язаний повідомити про це Закарпатську обласну державну адміністрацію з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

3.6. Режим охорони території Заказника враховується при розробці регіональних та інших планів, проектів, схем з розвитку будівництва, землевпорядкуванні тощо.

3.7. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

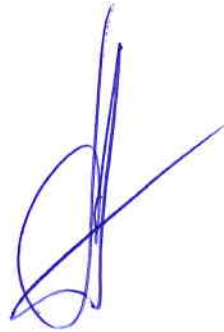
4.1. Порухення законодавства України про охорону навколишнього природного середовища у межах території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством України.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до законодавства України.

**Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та біорізноманіття**

Павло ІВАНОВ